
Ośrodek Badań Prasoznawczych w Krakowie.

Biuletyn Polonistyczny 2/4, 56-57

1959

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

zawarte tam pozycje stanowią istotną pomoc dla bieżącej dydaktyki dziennikarskiej na Uniwersytecie i wykorzystywane być mogą jako materiał samokształceniowy przez dziennikarzy.

Biblioteka ZBP posiada około 600 książek o tematyce prasoznawczej, głównie najnowszych (w tym około 450 obcojęzycznych), oraz znaczną liczbę kompletów i poszczególnych numerów czasopiśm naukowych i zawodowych z całego świata. Obecnie kompletuje się tu 30 tytułów czasopiśm naukowych z 22 krajów. Projektuje się też podjęcie prac nad zorganizowaniem przy bibliotece ZBP informatora o wydawnictwach prasoznawczych znajdujących się w poszczególnych bibliotekach krajowych.

Pracownicy Zakładu publikowali w ostatnim czasie szereg prac również w innych wydawnictwach, m.in. w Związku Radzieckim, Francji, NRF, a także w wydawnictwach o charakterze międzynarodowym (wydawcami tu były takie instytucje, jak UNESCO, Międzynarodowa Organizacja Dziennikarzy).

KRAKOWSKI OŚRODEK BADAŃ PRASOZNAWCZYCH

Wśród czterech sekcji istniejącego od dwóch lat Ośrodka do najruchliwszych należy Sekcja Historii Prasy. W planie wydawniczym tej Sekcji znajdują się przygotowane już do druku następujące pozycje:

1. Jan L a n k a u: "Początki prasy w Polsce"/1513-1729/, od gazet ulotnych łacińskich i niemieckich do "Nowin Polskich" w Warszawie 1729 r., ze szczególnym uwzględnieniem "Merkuriusza Polskiego" z 1661 r.

2. Reedycja "Merkuriusza Polskiego" z 1661 r., wstęp J. Lan-
kaua, komentarz Adama Przybosia /wydawnictwo jubileuszowe na
300-lecie prasy polskiej/.

3. Marian T y r o w i c z: "Rozwój dziennikarstwa i czasopiśmiennictwa w Galicji i Krakowie do 1831 r."

4. Czesław L e c h i c k i: "Krakowski Kraj" na tle prasy galicyjskiej 1869 - 1874".

Osobne miejsce w pracach Ośrodka zajmuje "Słownik dziennikarzy i publicystów polskich", którego przygotowaniem kieruje Komitet Redakcyjny z Janem Lankauem na czele. Kartoteka haseł imiennych obejmuje 2.850 pozycji. Do końca 1958 r. zamówio-

no 716 artykułów, tj. mniej więcej trzecią część całości, która ukaże się jako wydawnictwo jednotomowe w ramach Millennium. Obejmie ono 300 lat istnienia prasy polskiej i doprowadzone będzie do chwili bieżącej, uwzględniając tylko zmarłych dziennikarzy i publicystów - Polaków lub spolszczonych cudzoziemców. Objętość życiorysów: 16 - 48 wierszy maszynopisu.

Organem Ośrodka jest kwartalnik "Prasa Współczesna i Dawna" /nr 4 w druku/. W 1957 r. wydano 2 numery powielanego "Biuletynu Prasoznawczego". Organizuje się stacja mikrofilmowa dla prasy staropolskiej, gromadząca fotokopie gazet ulotnych /pisanych i tygodniowych/ i czasopism.

S P R A W O Z D A N I E

Z PODRÓŻY NAUKOWEJ DO MOSKWY, WILNA I LENINGRADU

podjętej z ramienia Polskiej Akademii Nauk oraz
Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego (10.XII.58 r.-13.I.59 r)

Najogólniej rzecz biorąc celem mego wyjazdu była kontynuacja poszukiwań poloniców literackich w archiwach i w bibliotekach radzieckich. Wyjazd ten miał mi umożliwić zebranie uzupełniających materiałów do badań nad życiem i twórczością Mickiewicza, Słowackiego itd. oraz do polsko-rosyjskich stosunków literackich.

W Moskwie przejrzałem szereg materiałów w wydziale rękopisów Biblioteki im. Lenina, w Centralnym Archiwum Historycznym, w Centralnym Archiwum Akt Dawnych, w Archiwum Literatury i Sztuki oraz w Centralnym Archiwum Wojskowo-Historycznym.

W wydziale rękopisów Biblioteki im. Lenina odszukałem w Archiwum Kisielowów ciekawą korespondencję Zofii Potockiej-Kisielowej, zawierającą wzmianki o powstaniu listopadowym, ponadto o Puszkynie i Mickiewiczu. Przejrzałem ponadto i wynotowałem dla dalszych badań i ewentualnego zamówienia mikrofilmów polonica zawarte w rejestrach: "Kolekcja zagranicznych autografów" oraz "Opis ksiąg rękopiśmiennych w językach zachodnioeuropejskich". Przejrzałem również czasopisma rosyjskie końca XVIII i początku XIX wieku z punktu widzenia zawartych w nich poloniców.